Al-Islam.org
Ahlul Bayt Digital Islamic Library Project
Published on *Al-Islam.org* (https://www.al-islam.org)

Aya 33 – 34: Malipo Ya Ufisadi

Maana

Hakika malipo ya wale wanaopigana na Mwenyezi Mungu na Mtume wake na kufanya ufisadi katika ardhi.

Makusudio ya kupigana vita na Mwenyezi Mungu na Mtume wake, ni kuwafanyia uadui watu. Kwani kuwafanyia uadui watu ndiko kumfanyia uadui Mwenyezi Mungu na Mtume wake. Kwa sababu hii, ndipo ikawa adhabu yake ni *haddi*1 katika *haddi* za Mwenyezi Mungu.

Makusudio ya mwenye kufanya ufisadi, ni kila mwenye kuchomoa silaha kwa ajili ya kuwahofisha watu kwa kupiga, kuuwa, kunyan'ganya au kuvunja heshima. Iwe kwa Mwislamu au asiyekuwa Mwislamu, bara au baharini, usiku au mchana na mjini au porini. Iwe ni kwa upanga, bastola, fimbo au jiwe, mradi tu ikiwa ni kuchafua amani ya watu wenyewe, mali zao au heshima yao.

Kosa hili linazalisha makosa mengi; kama kuvuruga amani, kudharau sharia, kumwaga damu, kunyakua mali na hata kuvunjia heshima. Kwa ajili hiyo ndio Mwenyezi Mungu akafanya malipo yake, ni yale aliyoeleza kwa kusema kwake:

Ni kuuawa au kusulubiwa au kukatwa mikono yao na miguu yao kwa mabadilisho au kuhamishwa katika nchi. Hii ndiyo fedheha yao katika dunia na Akhera watapata adhabu kubwa.

Aya imeeleza adhabu nne.

1. Kuua Kumeelezwa kwa tamko la kusisitiza, kwa maana ya kuwa ni lazima. Lau kama jambazi ataua mtu; kisha wasimamizi wa aliyeuawa wakasamehe, basi msamaha huo hauzingatiwi. Aliulizwa Imam Jafar as-Sadiq (as) unaonaje, ikiwa wasimamizi wa aliyeuawa wakichukua fidia na kumwaacha, itafaa? Akasema: La, ni lazima auawe.

2. Kusulubiwa msitititizo wake ni kama katika kuuliwa. Namna yake ni maarufu kwa watu.

3. Kukatwa mikono na miguu kwa mabadilisho; yaani ukikatwa mkono wa kushoto, utakatwa mguu wa

kulia. Usisitizo wake ni zaidi kuliko usisitizo wa kuuwa na kusulubu. Kwa sababu ya kukaririka kukata.

4. Kuhamishwa mji ulio mbali na mji wake, ambapo atahisi ugeni na kufukuzwa. Abu Hanifa anasema makusudio ya kuhamishwa ni kutiwa jela. Mwenye *Al–Manar* ameeleza juu ya kauli hii kwa kusema: "Hii ni kauli ya kustaajabisha sana."

Madhehebu yametofautiana katika utekelezaji wa hukumu hizi. Je zitatekelezwa kwa hiyari (kuchagua yoyote) au ni kuangalia kiasi cha kosa na adhabu yake inayolingana.

Shia Imamiya wamesema kuwa neno au kwa dhahiri linafahamisha hiyari. Kwa hiyo ataachiwa hakimu kutekeleza lile litakaloondoa ufisadi na litaka– lo kuwa na masilahi katika kuuwa, kusulubu, kukata au kuhamisha. Kauli hii iko karibu na ya Malik.

Shafii amesema kuwa adhabu hii itatofautiana kulingana na kosa. Mwenye kuua tu atauawa, mwenye kuuwa na kuchukua mali atauliwa na kusulubiwa baada ya kuuawa kwa siku tatu. Mwenye kuchukua mali tu bila ya kuua, atakatwa kwa mabadilisho, mwenye kuwatisha wapita njia tu, bila ya kuua au kuchukua mali, atahamishwa.

Hanafi amesema kuwa akichukua mali na kuua, basi hakimu atakuwa na hiyari, akitaka atamkata kwa mabadilisho au amuuwe bila ya kumsulubu, na akitaka anaweza kumuuwa na kumsulubu. Namna ya kusulubu, ni kusulubiwa akiwa hai na tumbo lake litatobolewa kwa mkuki mpaka afe; na hatasulubiwa zaidi ya siku tatu.

Ila wale waliotubia kabla hamjawatia nguvuni. Na jueni kuwa Mwenyezi Mungu ni mwingi wa maghufira mwenye kurehemu.

Akitubia mkabaji watu njiani yeye mwenyewe kabla ya kushikwa, basi adhabu imemwondokea kwa sababu hekima ya adhabu ni funzo la kutofanya tena. Kwa hiyo, akijizuia itakuwa hakuna wajibu uliobakia. Na huu ni ukweli wa mfano wa ubinadamu ulioko katika sharia za kiislamu.

Kwa hakika ni kuwa toba kabla ya kutiwa nguvuni mwenye hatia, inamwondolea adhabu tu, lakini haki ya watu ni lazima ailipe. Akinyanganya mali, basi ni lazima airejeshe au thamani yake au mfano wake akiwa ameiharibu. Na kama akiuwa, basi ni juu ya wasimamizi wa aliyeuawa kumuua wakitaka

{يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ 35}.

Enyi mlioamini! Mcheni Mwenyezi Mungu na tafuteni njia ya kumfikia mfanye juhudi katika njia yake ili mpate kufaulu.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لِيَفْتَدُوا بِهِ مِنْ عَذَابِ

يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَا تُقُبِّلَ مِنْهُمْ ۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ {36}

Hakika wale waliokufuru lau wangekuwa na yote yaliyomo duniani, na mengine kama hayo, ili watoe fidia ya kuepukana na adhabu ya siku ya Kiyama, yasingelipokelewa kwao; na wana wao adhabu iumizayo

يُرِيدُونَ أَنْ يَخْرُجُوا مِنَ النَّارِ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنْهَا ۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُقِيمٌ {37}

Watataka watoke motoni, lakini hawatatoka humo, na wana wao adhabu inayodumu.

---

1. Ni kiwango fulani cha adhabu kilichowekwa na sharia

Source URL:
https://www.al-islam.org/sw/al-kashif-juzuu-ya-sita/aya-33-%E2%80%93-34-malipo-ya-ufisadi